

Útmutató és szempontok a Magyar Radiológia folyóirat bírálóinak

Verzió 1.0, 2024.03.18

A Magyar Radiológia folyóirat bírálati módszere

Az alábbi szempontrendszert a folyóirat szerkesztősége a kéziratok bírálónak segítése céljából állította össze. Reményeink szerint a megfogalmazott strukturálási, tartalmi szempontok és javaslatok révén könnyebbé tehetjük a bírálóink munkáját. A Magyar Radiológia folyóiratban minden bírálat egyszeres vak (single blinded) elrendezésben történik. A bíráló előtt a szerzők személye és affilációi ismertek, ugyanakkor a bíráló a szerzők számára anonim marad.

Bírálati szempontok

Eredeti közlemények esetén fontos a kézirat által érintett kérdés relevanciájának megítélése. Fontos továbbá a használt módszertan és statisztikai módszerek helyességének felmérése. Összefoglaló (review) közlemények esetén a téma szakirodalmának megfelelő, és aktuális áttekintése, arányos idézése, a jelenlegi ismeretanyag megfelelő és követhető összefoglalásának megítélése.

Esettanulmány esetén legfontosabb szempont az eset követhető, a klinikai és egyéb diagnosztikus eljárások eredményeire is reflektáló bemutatása. Fontos vizsgálni hogy volt-e eltérés a mindenkori szakmai protokolloktól az ellátás, során

(amennyiben igen, úgy ennek oka tárgyalásra került-e a kéziratban). Szintén vizsgálendő hogy az esetbemutatás megőrzi-e a páciens anonimitását.

Minden kéziratnál fontos a nyelvhelyesség, megfelelő strukturáltság, az ábrák és táblázatok átláthatóságának, minőségének értékelése, szükség szerint erre nézve javaslat adása a szerzők számára. A nyelvhelyesség szempontjából a Magyar Radiológia szerkesztősége ugyanakkor nem foglal állást a magyaros és latinos írásmóddal egyaránt általánossá vált szóhasználatot illetően. A magyaros (pl. perkután, biopszia) és latinos (percutan, biopsia) írásmód önmagában egyaránt elfogadott, ugyanakkor egyazon kéziratban belül a konzekvens írásmód elvárható. Az újonnan meghonosodott anglicizmusok használata a szövegben szintén megengedett, amennyiben az adott kórképnek vagy radiológiai jelnek nincs egységesen elfogadott magyar megfelelője.

A bírálat szerkezete

A bírálat lehet szabad szöveges, vagy strukturált. Célszerűen a kézirat nyelvével azonos nyelven (magyar vagy angol) íródik. A strukturált bírálat nem kötelező, de javasoljuk, mivel javítja az átláthatóságot, és a pontokba szedett bírálói kérdésekre/megjegyzésekre a szerzők is könnyebben adnak hasonlóan strukturált, jól követhető választ. Strukturált bírálat esetén javasolt az észrevételeket/kritikákat súlyozottan rendszerezni, majd ezt követően a nem tartalmi jellegű (stílus, helyesírási) szempontokkal folytatni. A bírálat elején vagy végén célszerű az összbenyomás rövid összefoglalása.

Amennyiben a bírálónak olyan észrevétele van, melyet kizárólag a szerkesztőség felé kíván jelezni, úgy erre is van lehetőség (confidential comment to the editor). Elsősorban akkor javasolt ez, amennyiben felmerül szakmai etikai

szempontból elfogadhatatlan tevékenység (pl. plágium, kísérleti adatok manipulálása, indokolatlan és túlzó önidézés, összeférhetlenség gyanúja). Ezek az észrevételek nem kerülnek továbbításra a szerzők felé, ugyanakkor a szerkesztői döntést befolyásolják.

A szerkesztőség által javasolt strukturált bírálat mindezek alapján a következő fő pontokra tagolódik:

- Összefoglalás (summary)
- Főbb tartalmi észrevételek (major issues)
- Kisebb, stílári megjegyzések (minor issues)
- Bizalmas észrevétel a szerkesztőnek (confidential comment to the editor) - opcionális

A bírálat összefoglaló részében kérjük a kézirat elfogadásával kapcsolatos javaslat adását a következő lehetőségek szerint:

- Elfogadás minden változtatás nélkül (accept)
 - A kéziratban még kisebb tartalmi vagy stílári hibák sincsenek, közlésre adott formájában alkalmas.
- Elfogadás kisebb módosítások mellett (minor revision)
 - A kéziratban kisebb tartalmi vagy stílári hibák vannak, de ismételt bírálat a javításokat követően nem szükséges, a kézirat ezeket követően közlésre alkalmas.
- Jelentős módosítások szükségesek, ezt követően ismételt bírálat szükséges (major revision)

- A kéziratban számos/jelentős tartalmi hiba, kérdéses megállapítások vannak. A módosított kézirat ismételt részletes bírálata indokolt, végleges döntés az elfogadásról ezt követően lehetséges.
- Elutasítás (reject)
 - A kézirat alapvető tárgyi vagy módszertani hibák miatt nem alkalmas közlésre, vagy olyan mértékű átdolgozást igényelne melyet követően alapvetően új kéziratnak minősülne. Elutasítandó minden olyan kézirat mely szakmai etikai, erkölcsi értékrendbe ütközik, törvénysértő magatartást valósít meg, vagy arra buzdít.

Az alábbiakban példákat adunk olyan súlyos módszertani hibákra, melyek jelentős módosításokat, vagy a kézirat elutasítását indokolhatják:

- A levont konklúziót a szerzők eredményei nem támasztják alá
- A használt módszertan az adott kérdés megítélésére nem alkalmas
- Helytelen kísérleti paradigma használata
- Elégtelen vagy ellentmondó adatok
- Megfelelő etikai engedélyek nélkül végzett beavatkozással járó vizsgálat

A bírálatok megfogalmazásánál tárgyilagos, konstruktív nyelvezet használatát kérjük. A kritikai észrevételek mellett a bírálatban a kézirat pozitív aspektusainak, hozzáadott értékének hangsúlyozása is célszerű. A bírálatot lehetőség szerint külön szöveges dokumentumként (MS Word vagy Adobe Acrobat) kérjük benyújtani.

*A Magyar Radiológia szerkesztősége nevében köszönjük bírálóink munkáját.
Amennyiben a jelen útmutatóval kapcsolatban észrevétel vagy kérdés merül fel, úgy
kérjük azt a mindenkori főszerkesztő elérhetőségén (magyradiologia@gmail.com)
emailben jelezni.*